

Exposició: Antonio Mingote

IVAM Institut Valencià d'Art Modern

27 gener 2009 – 17 maig 2009

Organitza: Institut Valencià d'Art Modern

Comissari: Leandro Navarro Ungría

.....

L'IVAM presenta una exposició retrospectiva que reuneix el treball d'Antonio Mingote (Sitges 1919), humorista gràfic, escriptor, periodista i membre de la Real Academia Española. La mostra, comissariada per Leandro Navarro Ungría, retrata l'univers del polifacètic dibuixant i fa un repàs de la seua dilatada carrera a través de díhuit pintures i més de noranta dibuixos, portades de revistes i il·lustracions que comprenen un període de temps entre els anys quaranta i l'actualitat.

El catàleg editat amb motiu de l'exposició reproduïx les obres exposades i conté textos de Consuelo Císcar, Carlos Marzal i Leandro Navarro Ungría, comissari de la mostra.

L'obra d'Antonio Mingote traça una crònica sentimental de més de mig segle de la història d'Espanya. Les seues vinyetes concentren al mateix temps reflexió i crítica, pensament i crònica, humor i quadro de costums.

Antonio Mingote va iniciar la seua carrera com a humorista gràfic en la revista *La Codorniz* l'any 1946, i poc després va publicar la seua primera novel·la, *Las palmeras de cartón*. El 1953 va iniciar la seua col·laboració amb el diari *ABC* que perdura en l'actualitat. També va dirigir per aquella època la revista humorística *Don José*. També va escriure per al teatre, per a televisió i guions de pel·lícules com *Soltera y madre en la vida*, *Pierna creciente*, *falda menguante*, *Hasta que el matrimonio nos separe...*, o la seua sàtira política *Vota a Gundisalvo*. Posteriorment va escriure la seua segona novel·la, *Adelita en su desván*.

El 1967, l'Editorial Prensa Española va instituir un premi als treballs d'humor i periodisme gràfic que porta el nom de Premio Mingote, un dels més prestigiosos del periodisme espanyol. L'obra més eloqüent i filosòfica de Mingote, *Hombre solo*, apareix l'any 1970. Entre els nombrosos guardons que ha rebut cal destacar el seu nomenament com a membre de la Real Academia Española el 1987 i la concessió de la Medalla de Belles Arts el 2007. També ha sigut nomenat Doctor Honoris Causa

per la Universidad de Alcalá de Henares i per la Universidad Rey Juan Carlos de Madrid.

Dins dels diferents registres que adopta l'humor de Mingote (el cirurgià de l'actualitat política; el surrealtzant, emparentat amb tota l'edat daurada de l'humorisme espanyol juntament amb Ramón Gómez de la Serna, a Tono, a Jardiel, a Miguel Mihura; el fustigador de les severitats morals; el crític de la injustícia social, el dietarista de la vida quotidiana, l'intèrpret gràfic d'*El Quixot*) destaca, en la unitat absoluta del seu univers propi, el vitalisme de la seua actitud per damunt de qualsevol altra característica. L'humor de Mingote, a pesar de la seua ironia i acidesa mesurades, no cau mai en el sarcasme, la negror o el nihilisme, raó per la qual les seues vinyetes produeixen un efecte reconfortant en el lector. Antonio Mingote és un humanista de l'humor, i encara que el seu humanisme pot ser tràgic a vegades, ja que reflectix la realitat, l'autor sempre ens administra un lenitiu en forma d'acudit.

Els personatges de Mingote posseïxen el do de la corporeïtat. L'espectador, quan els veu, els sent com a congèneres, i llavors es crea un efecte d'identificació i empatia pel qual el món de Mingote es transforma en un espill en què l'espectador es pot mirar i realitzar la seua particular catarsi de prejuís o llocs comuns.

El treball de Mingote, a pesar d'estar reunit en part en distints volums famosos, és dispers per la seua pròpia naturalesa. Esta exposició a penes constitueix una mostra de la prolífica i polièdrica obra de l'autor, però resulta perfecta per a suggerir la riquesa del personatge, de la persona, sustentada en els dos fonaments de tot el seu treball: el talent del dibuixant –la força pictòrica– i la inspiració de naturalesa literària. Mingote és el més literari dels dibuixants i el més dibuixant dels escriptors.

Encara que en els seus inicis les seues vinyetes eren de traç més convuls, amb línies més marcades, amb més tinta i amb una taca més gran en el requadro, Mingote prompte va adquirir el seu inconfusible estil de línia clara, de perfil definit, que ha mantingut fins hui. Hi ha en la seua obra un equilibri entre el que està dibuixat i el que està escrit, entre el que ha pensat i el que hi ha representat. L'acudit de Mingote conjuga amb mestria la paraula i el dibuix.